

БРЫЛЁУСКІЯ ДАЛЯГЛЯДЫ

№ 20 лістапад 2010 г.

Выдаецца
з студзеня 2007 г.

Сообщение Центральной комиссии Республики Беларусь по выборам и проведению республиканских референдумов

18 ноября 2010 г. Центральной комиссией Республики Беларусь по выборам и проведению республиканских референдумов зарегистрированы кандидаты в Президенты Республики Беларусь:

КОСТУСЁВ Григорий Андреевич, 17 апреля 1957 года рождения, заместитель генерального директора общества с ограниченной ответственностью «Освейская строительная компания», проживает в городе Шклове Могилевской области, член Партии БНФ;

ЛУКАШЕНКО Александр Григорьевич, 30 августа 1954 года рождения, Президент Республики Беларусь, проживает в городе Минске, беспартийный;

МИХАЛЕВИЧ Алексей Анатольевич, 15 мая 1975 года рождения, юрисконсульт частного унитарного предприятия по оказанию услуг «Агентство перевозок и юридических услуг Михалевича», проживает в городе Минске, беспартийный;

НЕКЛЯЕВ Владимир Прокофьевич, 11 июля 1946 года рождения, исполнительный директор Международного общественного объединения социальной поддержки детей и молодежи «Забота», проживает в городе Минске, беспартийный;

РОМАНЧУК Ярослав Чеславович, 10 января 1966 года рождения, исполнительный директор Аналитического центра «Стратегия», проживает в городе Минске, член Объединенной гражданской партии;

РЫМАШЕВСКИЙ Виталий Анатольевич, 3 марта 1975 года рождения, заместитель председателя по международным связям Республиканского общественного объединения «Христианская деловая инициатива», проживает в городе Минске, беспартийный;

САННИКОВ Андрей Олегович, 8 марта 1954 года рождения, политический обозреватель издательского частного унитарного предприятия «Народная Воля», проживает в городе Минске, беспартийный;

СТАТКЕВИЧ Николай Викторович, 12 августа 1956 года рождения, руководитель представительства Белорусского Независимого профсоюза горняков, химиков, нефтепереработчиков, энергетиков, транспортников, строителей и других работников города Минска, проживает в деревне Ждановичи Минского района Минской области, беспартийный;

ТЕРЕЩЕНКО Виктор Иванович, 30 января 1950 года рождения, председатель Совета Ассоциации малого и среднего предпринимательства, проживает в городе Минске, беспартийный;

УСС Дмитрий Иванович, 10 июня 1971 года рождения, директор общества с дополнительной ответственностью «Тривиум», проживает в городе Минске, беспартийный.

19 декабря —
выборы Президента

«Брылёўскія
далягляды»
прапануюць сваім
чытачам азнаёміцца
з кандыдатамі
на пасаду
Прэзідэнта
Рэспублікі
Беларусь,
таму што гэта
складаны выбор,
і ён павінен быць
дакладным

і асэнсаваным. Бо ад гэтага залежыць
будучыня і кожнага з нас, і нашай дзяржавы.

Рыгор Андрэевіч КАСТУСЁЎ

Нарадзіўся 17 красавіка 1957
года ў вёсцы Цяххін Бялыніцкага
раёна Магілёўскай вобласці.

Беларус. Праваслаўны.

Жанаты. Трое дзяцей.

1975-1977 Служба ў Савецкай Армii.

1982 Скончыў Беларускую сельскагаспадарчую акадэмiю, інжынер-механік.

1983-1988 Галоўны інжынер саўгаса "Друць" Бялыніцкага раёна.

1988-1991 Дырэктар саўгаса "Іскра" Бялыніцкага раёна.

1995-2001 Дырэктар Шкловскага раённага аўтаданння жыллёва-камунальной гаспадаркі.

2002-2004 Дырэктар сумеснага беларуска-ўкраінскага прадпрыемства "Гідрасіла - Белая Русь" у г. Магілёве.

Зараз намеснік генеральнага дырэктара прадпрыемства "Асвейская будаўнічая кампанія"

Тройчы абраўся дэпутатам мясцовых Саветаў.

Намеснік старшыні Партыі "Беларускі народны фронт".

Претендент в президенты от Партии БНФ Григорий Костусев рассказал о том, почему решил баллотироваться на высший пост в государстве, как собирались подписи в его поддержку и почему он не верит интернет-опросам.

ПРО ЛЮБОВЬ, СОВХОЗ И ПАРТИЮ

- **Григорий Андреевич, скажите искренне, любите ли Вы свою жену?**

- Ну, а как Вы думаете, если мы вместе прожили более чем 30 лет?

- **А если чувства еще живы, так зачем пошли в президенты? Ваша жена в одном интервью откровенно высказалась: "Нет, нельзя Григорию быть президентом. Ему со всем разобраться на-до, а я тут сиди себе одна, как Галина Лукашенко..."**

- Любая женщина в нормальной семье волнуется за своего мужа. И моя жена - не исключение. Она знает мой характер, отношение к делу. И переживает не потому, что я могу ее бросить как женщину, а потому, что когда ввязываюсь в дело, то делаю его, бывает, даже жертвуя семьей.

- **Представляете жену в качестве первой леди страны?**

- Ну а почему нет? Не знаю, правда, что она сама об этом думает - мы не обсуждали.

- **Вам, наверняка, уже не один человек говорил, что у Вас много общего с Александром Лукашенко. Вас объединяет Шклов. Как и он, Вы в свое время были директором совхоза. Тоже закончили Горецкую сельхозакадемию, имеете троих детей, играете на гармошке. Не боитесь, что народ во второй раз не проголосует за шкловского товарища?**

- Когда принимал решение об участии в выборах, у меня тоже были такие мысли и переживания. Но получилось, что эта "фишка" срабатывает в плюс. У людей появилось какое-то особенное внимание ко мне, любопытство...

- **Хотите сказать, что Шкловщина проголосует не за Лукашенко, а за Костусева?**

- Шклов для меня - как катализатор. Если здесь ко мне относятся хорошо, то примерно так же будет и по всей стране. Вот вчера пошел в аптеку лекарства приобрести, а задержался там с разговорами на полчаса. Мне кажется, что отношение шкловцев ко мне очень хорошее. Одни говорят: "Молодец!". Вторые сочувствуют: мол, будет много работы. А третьи утверждают, что Лукашенко власть не сдаст. В свое время я работал в Шклове директором районного объединения жилищно-коммунального хозяйства, в моем подчинении было более чем 600 человек. И я считаю лакмусовой бумажкой то, как к тебе, уже рядовому жителю города, относятся бывшие подчиненные. Если люди бегут навстречу, обнимают и хотят поговорить - это хороший показатель.

- **Уже ни раз писали о том, что совхоз, которым управлял Лукашенко, был не самым лучшим на Шкловщине. А Ваш? Чем можете похвастаться?**

- Журналисты немного преувеличивают, когда пишут, что Лукашенко был плохим руководителем совхоза. Конечно, звезд с неба не хватал. Но кое-что он в "Городце" сделал. Я так говорю, потому что хорошо знаю, какой это был совхоз до прихода Лукашенко. Поэтому считаю, что Александр Лукашенко на уровне района был в средняках.

- **А Вы?**

- Я попал в совхоз "Искра" Бялыничского района в 1988. Это хозяйство было создано в 1984 году из двух соседних совхозов ценой осушения части болот. Окраина района, на самом пограничье с Минской областью. Директора, который там управлял, подвело здоровье, и меня начали сватать на его место. Мне тогда шел 29-й год, я был кандидатам в партию, которая называлась тогда КПСС. Зная, как обстоят дела в "Искре", вначале отказался. Ведь там, где я работал главным инженером, условия были лучше. После меня направили на полугодовые курсы повышения квалификации в Минск. За это

время в "Искру" назначили другого директора, но он совершил преступление, его сняли с должности. И когда я возвратился с учебы, то мне уже некуда было деваться и довелось принять хозяйство. Как раз за месяц до назначения меня приняли в партию.

- Вы с такой честью говорите о партии... А каким ветром Вас в БНФ занесло?

- Я все время был человеком с активной жизненной позицией, но в партию не вступал сознательно. Многие вещи видел: говорится одно, а делается другое. Но мой карьерный рост зависел от партийной принадлежности... А главное, я искренне поверил в предпринятое в то время перестройку. Да и в сельском хозяйстве происходили некоторые положительные смены, как, например, введение новой формы организации производства - арендный подряд. В этом я видел перспективу передачи земли в долгосрочную аренду, а в будущем и в собственность тем, кто на ней работает. Кстати, первым хозяйством, где начиналась введение арендного подряда, был совхоз "Городец". О необходимости перемен, в том числе и в сельском хозяйстве, говорилось в то время и в программных документах создаваемого Белорусского Народного Фронта за перестройку "Адраджэн-не", что и подтолкнуло меня стать сторонником, а позже и членом БНФ. Этому также способствовала первая встреча и знакомство с Юрием Ходыко во время пребывания в Минске на краткосрочных курсах, где он читал лекции. В 1993 году, когда съездом было принято решение о создании Партии БНФ, я был выбран председателем Шкловской районной организации Партии БНФ.

- Ясно. Но же Вы так и не похвастались своим хозяйством.

- Когда я туда приехал в первый раз, у меня слезы на глазах появились. Там не было ни столовой, ни нормального машинного двора с мастерской, клуб - развалюха. Механизаторы ремонтировали технику под навесом с пленкой даже в мороз. За почти четыре года я добился, чтобы там появилась новая школа (даже вопреки райкому партии), построили столовую, Дом культуры, мастерскую, связали все населенные пункты дорогами. Про строительство жилья уже не говорю - мелочи...

ПРО РЕЙТИНГИ, ОБИДЫ И ШКЛОВСКИЙ РЫНОК

- Но это дела давно прошедших дней. Если говорить о настоящем... Григорий Андреевич, нежели Вы действительно верите, что сможете победить?

- Я знаю подоплеку Вашего вопроса, ведь настоящих выборов в нашей стране может не быть. Но я всегда говорю: если ничего не делать, то ничего и не сделается.

- В одной из газет написали: "Важно, насколько реальны претензии Костусеева на победу. Ну, хоть с порток он выпрыгнет, а шансов на этих выборах у него нет". По слухам, вроде бы Вы очень сильно разобиделись на эти слова...

- Я никогда не обижусь на журналистов. Просто считаю, что когда тебя критикуют, то ты должен иметь возможность если не оправдаться, то хотя бы высказать личную позицию. Но у меня еще второй подход: если человек пошел в политику, главное, чтобы о нем говорили. Ведь когда перестали говорить совсем, то это уже не политик... Газета пишет, что у меня нет шансов на победу. Но у кого, скажите, их больше, чем у меня?

- Согласно интернетовским рейтингам, самые сильные - Некляев, Санников и Романчук.

- Я читаю сайты, но мне непонятно, как все подсчитывается. На одном из сайтов в общем сделали заявление: мол, рейтинг одному из претендентов на президентскую должность просто навертели. Причем откуда-то из Индии. Поэтому я к таким "замерам" отношусь скептически. Целиком возможно, что и на остальных сайтах такое могло произойти.

- Если я все правильно поняла, то Вы сейчас так скромненько записали себя в тройку самых сильных?

- Конечно, сейчас скажу, что я - самый сильный из всех тех, кто замахнулся на президентское кресло. И говорил об этом, когда подавал документы на регистрацию инициативных групп. На мой взгляд, кто есть кто, покажет работа с населением. А вот тут у меня есть большая форва. Я видел, как ведут себя разные политики при встрече с людьми. И почти все - (точнее, все!) - мне проиграют.

- Смелое заявление...

- Я еще когда работал на государственной должности, испытывал некоторых наших политиков. У многих из них был большой интерес к Шклову и они обращались ко мне с просьбой помочь провести то или иное мероприятие. Я никому не отказывал и всех вел на... шкловский рынок. И политики, когда люди начинали к ним обращаться с вопросами, смущались. Один только Милинкевич сдал

Маленьki Рыгор разам з бацькам Андрэем Ларыонавічам і маці Кацярынай Максімаўнай

"экзамен" на рынке и ни растерялся.

ПРО ЭКОНОМИКУ

- К нам в редакцию иногда заходит одна бабушка, которая говорит: экономика Беларуси умирает уже 16 лет, но перемен в стране так и не происходит...

- Никто же не предполагал, что Беларусь постоянно будет получать финансовую поддержку и с Запада, и с Востока. Иначе ситуация давно бы изменилась. Поэтому Александр Лукашенко сейчас идет на определенные уступки, и ведутся разговоры о трех миллиардах евро, которые ему готова дать Европа. Лукашенко понимает: если эти деньги не придут, экономику ждет крах. В общем, для Лукашенко сейчас самое главное - удержаться у власти. Он не думает о будущих поколениях, о том, что эти ссуды доведется отдавать нашим детям и правнукам. У него другой интерес...

- Ну а если Лукашенко все же останется при должности, то что будет?

- Если ничего не изменится, то, на мой взгляд, экономику Беларуси ждет коллапс...

Рыгор Кастусёў - дырэктар саўгаса.
1988 г.

О СВОБОДЕ СЛОВА

- **Боюсь, что когда вдруг придет к власти, средствам массовой информации спокойная жизнь будет только сниться...**

- Я журналистов воспринимаю как санитаров общества. Я за то, чтобы журналисты были объективными, ведь окатить человека грязью очень легко, а отмыться - очень сложно. Журналисты не должны ошибаться. Я выступаю за то, чтобы все газеты издавались на равных условиях, а поддержку получали газеты, которые выдаются на белорусском языке. Я против принудительной подписки. Однако за то, чтобы каждый мог высказаться и со страниц газет, и с экрана телевизора.

О БЕЗРАБОТНЫХ

- **Если не ошибаюсь, до недавнего времени Вы работали заместителем по экономике Освейской строительной компании, которая находится в Санкт-Петербурге. Почему именно Питер?**

- Отвечу подробно. В 2001 году меня выжили с должности директора Шкловского районного объединения жилищно-коммунального хозяйства. Я уволился по соглашению сторон. Тогда я жил в Шклове и даже не планировал баллотироваться на президентский пост. И председатель Шкловского райисполкома сказал: "Тебе в нашем районе места для работы не найдется. Только дворником".

- **И Вы не пошли.**

- Я уважаю тех, кто работает дворником, но посчитал, что с моей подготовкой и образованием - это не совсем то, что надо. Я устроился в совместное белорусско-украинское предприятия "Гидросила-Белая Русь". Несколько месяцев поработал заместителем директора, а после возглавил эту структуру. Отработал там приблизительно два года, но потом украинская сторона решила остановить свой бизнес в Беларуси. Потом около года был коммерческим директором в фирме своего друга. Но во время одной из тогдашних политических кампаний его поставили перед выбором: либо бизнес, либо Костусев. Он помог мне зарегистрироваться предпринимателем. А в 2008 году, когда изменилось законодательство о предпринимательстве, я оставил эту деятельность. В том же году нашел работу в Освейской компании. Кстати, ее владелец - выходец из Беларуси.

- **А Вы действительно там работаете или просто пристроили свою трудовую книжку?**

- Я там довольно часто бываю, исполняю поручения директора. Он, между прочим, учитывает, что я пошел на выборы.

- **В общем, мне кажется, что у членов Партии БНФ проблемы с трудоустройством. Половина партии - безработные. Неужели в Беларуси сегодня да тяжело найти работу? Или у нас все просто хотят быть министрами и директорами?**

- Я знаю многих членов нашей партии, которые не имеют работы. И удивляюсь, как они выживают. Дело не в том, что они не хотят работать. Просто не могут трудоустроиться.

- **Даже дворником или токарем на завод?**

- Я Вам приведу пример руководителя нашей Костюковичской ячейки Миколы Малахова. Его судьба чем-то похожа на мою. Его взяли вахтером на частную фирму и на этой фирме его заметил председатель райисполкома. И директору учинили такой разгром!.. Считаю не совсем правильно задавать во-

Сям'я Кастусёвых:
Рыгор Андрэевіч,
дочкі Галіна і Кацярына, сын Андрэй,
жонка Ларыса Арсенцеўна

пенсіі і заробкі — надрукавана больш грошай. У выніку, хутчэй за ўсё, у наступным годзе ў нас сапраўды будзе сярэдні заробак у 1,5 мільёна рублёў. Толькі адбудзеца гэта з-за таго, што долар будзе каштаваць не трох тысячы, а — з-за абвалу рубля — пяць-шэсць тысяч беларускіх рублёў.

— Якім чынам вы плануеце ствараць «вольныя ўмовы для развіцця малога і сярэдняга прадпрымальніцтва»?

— Трэба дазволіць людзям рабіць у бізнесе ўсё тое, што не забаронена законам. Калі прадпрымальнік здольны развіваць сваю вытворчасць, гэтага чалавека трэба заахвочваць. І чалавек павінен быць упэўнены, што зайдзе да яго не прыйдуць з падатковай і не зачыняць яго бізнес за тое, што ён не падтрымлівае презідэнта.

-- Ваш выбар — уступленне Беларусі ў Еўрасаюз?

— У Беларусі павінны быць добрауседскія і раўнапрайныя адносіны з усімі іншымі краінамі. Лёс Беларусі павінны вырашаць толькі беларусы. Мы павінны працаць, каб у перспектыве стаць краінай Еўрасаюзу, уваісці і ў Шэнген, і ў Еўразону. Але пакуль нас там не чакаюць, ды і самі мы не падрыхтаваныя...

— А якія адносіны павінны быць паміж Мінскам і Москвой?

— Такія ж, як з усімі суседзямі, — добрымі, узаемавыгаднымі. Трэба адкрыта прызнаць, што паводзіны цяперашняга беларускага кіраўніцтва былі, мягка кажучы, не зусім добрымі. Але таксама трэба сказаць праіду пра на надта добрыя паводзіны Расіі. Бо 16 год гэтая краіна падтрымлівала Лукашэнку, давала сродкі, якія невядома куды ішлі і якія зусім хутка прыйдзеца вяртаць...

— Чаму Вы выступаеце за выход Беларусі з Мытнага саюзу, Саюзной дзяржавы?

— Калі ад саюзу няма карысці, а ёсьць толькі шкода, трэба запытацца: «Ці патрабен ён нам?» Ці не маглі б Беларусь і Расія сябраваць паміж сабой і без Саюзной дзяржавы? Ці не маглі б будаваць узаемаадносіны на рынковых умовах? Маглі. Так навошта нам уносіць у саюзны бюджет гроши, якія ідуць на ўтрыманне апарату гэтай дзяржавы, на выкананне праграм, справаідач па якіх не бачна? Тым больш, што саюзная дзяржава фактычна ніколі і не існавала — бо ствараліся яна не на агульных, а на асобных інтэрэсах.

— Што тычыцца моўнага становішча ў нашым грамадстве...

— Мая пазіцыя вельмі простая: беларуская мова павінна стаць адзінай дзяржаўнай мовай нашай краіны. А для пашырэння яе ўжывання першым крокам можа быць увядзенне навучання па-беларуску ў вышэйших навучальных установах. І арганізаваць гэта трэба праз надбайку для выкладчыкаў, якія будуць вучыць па-беларуску. Пасля такога самі бацькі пажадаюць, каб іх дзяцей і ў школах вучылі на роднай мове. Зразумела, што без рускай мовы не абысціся, умовы вывучэння яе будуть захаваныя. Таксама трэба стварыць магчымасці і для вывучэння мовай іншых нацыянальных меншасцяў, а таксама англійскай, німецкай, іншых замежных. Чым больш мовай нашы дзеткі будуць ведаць, tym лепей.

ПЫТАННІ І АДКАЗЫ

— Рыгор Андрэевіч, у Вашай «передвыбарнай платформе» Вы абяцаеце ўвесці новую нацыянальную валюту — талер замест рубля...

— Талер — гэта праста назва новай валюты, на якую нам неабходна перайсці, калі мы не жадаем забыцца ў нулях рубля. Гэта будзе арыентырам для грашова-фінансавай палітыкі краіны. Нам патрэбна цвёрдая валюта, эфектыўная вытворчасць. І галоўнае — не парушаць законаў эканомікі. А паводле іх, чым больш грошай надрукавана, тым менш каштуе рубель. У нас жа зараз што адбываецца? Павысілі

пенсіі і заробкі — надрукавана больш грошай. У выніку, хутчэй за ўсё, у наступным годзе ў нас сапраўды будзе сярэдні заробак у 1,5 мільёна рублёў. Толькі адбудзеца гэта з-за таго, што долар будзе каштаваць не трох тысячы, а — з-за абвалу рубля — пяць-шэсць тысяч беларускіх рублёў.

— Якім чынам вы плануеце ствараць «вольныя ўмовы для развіцця малога і сярэдняга прадпрымальніцтва»?

— Трэба дазволіць людзям рабіць у бізнесе ўсё тое, што не забаронена законам. Калі прадпрымальнік здольны развіваць сваю вытворчасць, гэтага чалавека трэба заахвочваць. І чалавек павінен быць упэўнены, што зайдзе да яго не прыйдуць з падатковай і не зачыняць яго бізнес за тое, што ён не падтрымлівае презідэнта.

-- Ваш выбар — уступленне Беларусі ў Еўрасаюз?

— У Беларусі павінны быць добрауседскія і раўнапрайныя адносіны з усімі іншымі краінамі. Лёс Беларусі павінны вырашаць толькі беларусы. Мы павінны працаць, каб у перспектыве стаць краінай Еўрасаюзу, уваісці і ў Шэнген, і ў Еўразону. Але пакуль нас там не чакаюць, ды і самі мы не падрыхтаваныя...

— А якія адносіны павінны быць паміж Мінскам і Москвой?

— Такія ж, як з усімі суседзямі, — добрымі, узаемавыгаднымі. Трэба адкрыта прызнаць, што паводзіны цяперашняга беларускага кіраўніцтва былі, мягка кажучы, не зусім добрымі. Але таксама трэба сказаць праіду пра на надта добрыя паводзіны Расіі. Бо 16 год гэтая краіна падтрымлівала Лукашэнку, давала сродкі, якія невядома куды ішлі і якія зусім хутка прыйдзеца вяртаць...

— Чаму Вы выступаеце за выход Беларусі з Мытнага саюзу, Саюзной дзяржавы?

— Калі ад саюзу няма карысці, а ёсьць толькі шкода, трэба запытацца: «Ці патрабен ён нам?» Ці не маглі б Беларусь і Расія сябраваць паміж сабой і без Саюзной дзяржавы? Ці не маглі б будаваць узаемаадносіны на рынковых умовах? Маглі. Так навошта нам уносіць у саюзны бюджет гроши, якія ідуць на ўтрыманне апарату гэтай дзяржавы, на выкананне праграм, справаідач па якіх не бачна? Тым больш, што саюзная дзяржава фактычна ніколі і не існавала — бо ствараліся яна не на агульных, а на асобных інтэрэсах.

— Што тычыцца моўнага становішча ў нашым грамадстве...

— Мая пазіцыя вельмі простая: беларуская мова павінна стаць адзінай дзяржаўнай мовай нашай краіны. А для пашырэння яе ўжывання першым крокам можа быць увядзенне навучання па-беларуску ў вышэйших навучальных установах. І арганізаваць гэта трэба праз надбайку для выкладчыкаў, якія будуць вучыць па-беларуску. Пасля такога самі бацькі пажадаюць, каб іх дзяцей і ў школах вучылі на роднай мове. Зразумела, што без рускай мовы не абысціся, умовы вывучэння яе будуть захаваныя. Таксама трэба стварыць магчымасці і для вывучэння мовай іншых нацыянальных меншасцяў, а таксама англійскай, німецкай, іншых замежных. Чым больш мовай нашы дзеткі будуць ведаць, tym лепей.

— Вы заявілі, што збираецеся ліквідаваць Камітэт дзяржаўнай бяспекі?

— Так, гэтая служба, якая прынесла нашай краіне столькі шкоды, павінна быць зліквідаваная. За часы існавання КДБ замучана і забіта шмат людзей. Трэба стварыць новую арганізацыю, якая будзе ахоўваць бяспеку краіны, але ні ў якім разе не будзе займацца палітычным пераследам. І сёння ў КДБ ёсць добрыя і сумленныя людзі, для якіх інтэрэсы краіны - не пусты гук. Яны і змогуць стварыць такую структуру.

— Вы абяцаце паляпшаць дэмаграфічную сітуацыю ў Беларусі праз вылучэнне сродкаў і нават кватэр сем'ям за нараджэнне двух-трох дзяцей. Адкуль возьмече на гэта грошы?

— Вы ведаецце, сёння ў ахове презідэнта аж трох тысячы чалавек? А тое, што у 10-мільённай Беларусі столькі ж міліцыі, колькі паліцыі у 40-мільённай Польшчы? Уяўляеце, колькі сродкаў трэба на іх? Вось і адказ. У бюджэце хапае аналагічных пунктаў выдаткаў, якія можна скараціць і направіць на падтрымку маладых сем'яў.

— Ці ёсць штосьці, за што Вы маглі б падзякаваць Лукашэнку?

— Я станоўча характарызују яго дзейнасць у плане зменаў у эканоміцы ў першыя гады прэзідэнцства. Добра памятаю, як, дзякуючы навядзенню парадка ў эканоміцы і вытворчасці, у людзей пасля цяжкага пачатку 90-ых з'явіліся нармальныя па нашых мерках зарплаты. Але яму далей трэба было развіваць зацікаўленасць бізнесмэнаму будаваць свае прадпрыемствы у нас, цікавасць з боку замежных інвестараў. Але гэтага не атрымалася.

— Вы, як і Аляксандр Лукашэнка, — можна лічыць, са Шклоўшчыны. Як і ён, Вы былі дырэкторам саўгаса, скончылі Беларускую сельскагаспадарчую акадэмію, таксама маеце траіх дзяцей. Сімвалічна...

— У нас сапрауды ёсць пэўныя падабенствы. Але ў палітычным плане мы прытрымліваемся розных поглядаў. На жаль, ён — прыхільнік вяртання да сітуацыі, якая існавала пры савецкай уладзе. Я быў і застаюся прыхільнікам незалежнасці Беларусі і дэмагратіі. Многія яго дзеянні мне не зразумелыя. Ён задушыў бізнес і наогул падпрымальницкую жылку ў тых людзей, хто хацеў і быў здольны гэтым займацца. А самае кепскае — тое, што Лукашэнка перасварыўся амаль з усімі суседзямі. Таму насуперак яму і вылучаюся кандыдатам і спадзяюся на перамогу.

-- Хто з зарэгістраваных кандыдатаў на пасаду прэзідэнта РБ, на Ваш погляд, найбольш адпавядае Вашаму ўяўленню лідэра нацыі?

-- Пакуль што ніхто. Пасада прэзыдэнта і лідэра

нацыі -- гэта не адно і тое ж. Прэзыдэнта абіраюць, а лідэрам становяцца.

-- Прошу покомментаваць новыя замыслы о пераводе котельных на дрова. Выгодно - убыточно ли это дело?

— Так, задумка па выкарыстанню мясцовых відаў паліва, пры пастаянным росце коштаў на газ, добрая. Але ж выкананне атрымалася праз "зад". Не прадуманы і не рэалізаваны мэханізмы нарыхтоўкі і транспартавання драўніны. Катлы, распрацаваныя для спальвання драўніны, аказаліся вельмі неэфектыўнымі. Iх каэфіцыент карыснага дзеяння складае 43-47%, замест запланаваных 94%. А гэта і прывяло да таго, што у многіх выпадках сабекошт гігакалорый на дровах атрымаўся вышэй, чым на газу. А павышэнне кошту ацяплення адразу ж сказалася у "жыроўках" узрастаннем аплаты за камуналнія паслугі для насельніцтва. Зараз гадавы прырост драўніны, якую можна выкарыстоўваць на гэтыя патрэбы, значна перавышае яе выкарыстанне. Каб зразумець гэта, варта пабываць у беларускіх лясах.

-- Адкажыце калі ласка чаму Вы лічыце, што Беларусь павінна уступіць у НАТА?

— Пакуль для Беларусі існуе пагроза страты незалежнасці, як гэта паказалі падзеі вакол некаторых краін былога Саюза, ёсць неабходнасць супрацоўніцтва, а надалей і далучэння да НАТА. У гэтым плане нас нават Расія апярэджае.

-- Як вы ставіцесь да яўрэй і да дзяржавы Ізраіль?

— З вялікай павагай, як да нацыі, якая ў найскладанейшых умовах змагла самазахавацца і адбудаваць сваю дзяржаву.

-- Як вы і Партыя БНФ ставіцца да сексуальных меншасцяў?

— Як і да ўсіх грамадзянаў Беларусі. Я ніколі не падзяляю грамадзянаў па моўных, нацыянальных ці іншых прыкметах

-- Вы за аднапалатны або за двухпалатны парламент? І якую сістэму абрannя вы лічыце найлепшым?

— Я за аднапалатны парламент, які фармуецца паводле пропарцыйнай сістэмы палітычнымі партыямі, якія пераадолелі выбарчы барьер.

-- Ці збираецеся вы ўводзіць люстрацыі да дзяржаўных чыноўнікаў, супрацоўнікаў дзяржаўнай бяспекі?

— Прынцып люстрацыі для чыноўнікаў, парушыўшых беларуское заканадаўства дзеля сваіх мэркантыльных інтэрэсаў, павінен існаваць.

-- Ваша стаўленне да АДКБ? Чым НАТА лепш за АДКБ?

— У АДКБ, у адрозненьні ад НАТА, закладзены

механізм уводу вайсковых злучэнняў іншай краіны на тэрыторыю удзельніка АДКБ, што для Беларусі уяўляе пагрозу страты незалежнасці. Таксама трэба адзначыць, што НАТА – гэта ваенна-палітычны блок свободных дэмакратычных краінаў, у якіх падзяляюцца агульныя каштоўнасці.

-- **Ці забароніце дзейнасць кампартый, нацыянал-бальшавікоў, ці прыраўняеце іх дзейнасць і сімволіку да нацысцікіх?**

-- Існаванье партый і грамадzkих арганізацый павінна ажыццяўляцца на аснове беларускага заканадаўства. Гэта не павінен аднаасобна вырашаць Прэзідэнт. Арганізацыі, якія прапагандуюць гвалт, адмаўляюць беларускую дзяржаўнасць, пропагандуюць вайну, павінны быць заброненены.

-- **Як Вы ставіцеся да адмены смяротнага пакарання?**

-- Я за адмену смяротнага пакарання. Ня толькі з пункту гледжання хрысціянскай маралі, а і з-за памылак у судовай сістэме Беларусі, калі былі смяротна пакараны невінаватыя людзі.

-- **Якім чынам вы у выпадку перамогі будзеце вяртаць крэдыты, узятыя зараз уладай?**

-- Спачатку трэба знайсці рахункі, на якія гэтыя крэдыты пакладзены. А там і аддаваць будзе што.

-- **Каментатар Міхальчанка ў праграмме "Как есть" па АНТ заявіў, што Вы "в 2009 году свои фронтовые получали исключительно фронтовыми российскими рублями". Як вы эта пракаментуеце?**

-- З 2001 года, пасля кожнай палітычнай кампаніі мне прыходзілася не па сваім жаданні шукаць новае месца працы. З 2008 года мяне ужо проста нікуды не прымалі на працу, акрамя здзеклівых працаваў пасады дворніка. Таму я ўладкаваўся на працу ў піцерскую будаўнічую кампанію. Гроши ж трэба зарабляць. Таму заробак атрымліваю ў расійскіх рублях, што і паказаў у дэкларацыі.

-- **Как вы относитесь к легализации лёгких наркотиков?**

-- Да легалізацыі любых наркотыкаў стаўлюся адмоўна.

-- **Как будем бороться с алкоголизмом?**

-- Змагацца (бороться) ніяк не буду, бо як толькі з чымсьці пачынаеш змагацца, як у свой час у гады барацьбы з п'янствам, то абавязкова гэтая праблема яшчэ узрасце. Таму трэба рабіць заходы па выхаванью насельніцтва, пачынаючи з садкоў, школ, праз царкву, сям'ю, працоўныя калектывы і змяненне палітыкі дзяржавы наконт гэтага пытання. Пакуль дзяржава будзе закладаць пры-

быткі ў бюджет ад продажу алкаголю, а не накіроўваць гэтыя прыбылкі на паляпшэнне здароўя насельніцтва, ніколі гэтая праблема не вырашыцца станоўча.

-- **Як Вы лічыце, праз колькі год беларуское грамадства дарасце да легалізацыі рэгістрацыі аднаполых саюзаў?**

-- Да ўсяго гэтага стаўлюся толькі адмоўна.

-- **Як стасуюцца паміж сабою ваны антырасейскія выказванні і той факт, што вы працуеце на расейскай фірме?**

-- Ни ад мяне, ні ад Партыі БНФ ніколі не сыходзілі антырасейскія выказванні. Я ніколі не выказваўся ў абрэзлівай форме ў адрас Pacii, або нарадаў Pacii. Я ў адмоўным плане выказваўся супраць той палітыкі, якую праводзіць Крэмль у дачыненні да Беларусі. А гэта розныя рэчы.

-- **Ці вы вернече людзям тое, што награбілі ў беларусаў - землю і маёмысць унукам лепшых сялян (кулакоў)? Што вы будзеце рабіць з статуямі Леніна, што стаяць па ўсёй Беларусі? Ці закапаеце ў землю лінію абароны Сталіна?**

-- Я з'яўляюся прыхільнікам таго, каб нашчадкам тых, у каго адабралі зямлю, вярнуць яе для сельгаскарыстання ў прыватную уласнасць, калі, канешне, ў іх будзе жаданне. Толькі прыватная уласнасць можа забяспечыць паспяхове развіццё сельскай гаспадаркі ў Беларусі. Помнікі каланізаторскай прысутнасці на Беларусі павінны быць знесены, або рэканструйваны ў нацыянальна-патрыйчынныя.

-- **Пры добрым складванні абставінаў падчас галасаваньня, ці зможаце вы павесьці людзей да канца (да перамогі), узяць на сябе адказнасць за супраціў?** Быць правадыром тым, хто верыць ў перамогу?

-- Так, я гатовы ўзяць на сябе адказнасць за мірныя акцыі пратэсту і адстойваць сапраўдныя вынікі выбараў... Інакш, усведамляючы, як праводзяцца выбары на Беларусі, ня варта тады і вылучацца.

-- **Уявім сабе неверагоднае: Вы перамаглі і інагураваны. Які указ будзе першым?**

-- Першы указ будзе тычыцца НОВАЙ ЭКАНАМІЧНАЙ ПАЛІТЫКІ. Гэта значыць – разъяўленню бізнэса. На пасаду прэм'єр-міністра будзе запрошаны А.Мілінкевіч. На працягу двух-трох месяцаў будуць праведзены свабодныя выбары Парламента і мясцовых органаў улады..

(*Паводле www.svaboda.org*)

Центризбирком обнародовал декларации о доходах и имуществе кандидатов в президенты Беларуси. Следует иметь в виду, что это сведения за 2009 год.

Как следует из опубликованной информации, доходы зампредседателя Партии БНФ Григория Костусева составили 206.400 российских рублей, его жены Ларисы - 1 млн. 889 тыс. 500 белорусских рублей. Во владении Костусева находится жилой дом в деревне Техтин Белыничского района Могилевской области общей площадью 67,1 кв. м, у его жены - две квартиры в Могилеве общей площадью 52 и 31 кв. м. В совместной собственности супругов находится гараж и легковой автомобиль "Лянча Зета" 1997 года выпуска. Костусев и его супруга также владеют 58 и 87 чеками "Имущество".

ПОВЯЗЬ ЧАСУ

Чравільна кажуць, што усё мы - адна вялікая сям'я, якая жыве пад адным небам і на адной зямлі. Ёсьць адно вельмі правільнае слова, якое ўсіх нас аб'ядноўвае - з е м л я к і . Вось і Кастусёвы адгукнуліся ў гісторыі нашых мясцін...

У гаспадарчай кнізе вёскі Малеёўка за 1952-1954 гады гаспадарка пад нумарам 912 (во колькі хат тады было ў нашых вёсках!..) запісана за Ульянай Яфімаўнай Кастусёвой, 1906 года нараджэння. Пазначана, што яна ўмела і чытаць, і пісаць. Жылі з ёй

Фамилія, імя, отчество главы сем'і Член якога колхоза (промкоўца) (прымертын)		Кастусева Ульянай Григорьевне		Дата вступлення		10.06.1954		Отметки об изменениях в учебе в				
№ по порядку	Фамилія, імя, отчество (записать полностью)	Отношение к главе сем'и	Пол	Тод і месец рождения	Национальность	Грамотность	Последующее изменение школьного учиня	Отметки об изменениях в учебе в				
								1952 г.	1953 г.	1954 г.	на 1.I	на 15.VI
1	Кастусева Ульянай Григорьевне	жн. с. он.	1906	бел.	шт.лиц.	7	7	8	9	10	11	12
2	-" Аднна Георгіевіч	жон. жн.	1932	бел.	4.							
3	Башкірская Ганна Івановна	жон. жн.	1925	бел.	4.							
4	Башкірская Валентина Івановна	жон. жн.	1938	бел.	7							

тры дачкі - Ганна, Галіна і Валянціна. Ульянай Яфімаўнай і Ганна працавалі ў мясцовым калгасе імя Ільіча, у які запісаліся 10 чэрвеня 1954 года. А Валянціна вучылася ў 7-м класе Брылёўскай школы.

Хата і сарай былі пабудаваны ў 1920 годзе. У карыстанні было 0,50 га зямлі, а з жывёламі - толькі адно цяля, ды і тое з'явілася ў 1954 годзе. Жылі, як бачна, вельмі сціпла, калі не сказаць бедна. Нешта тут у іх не атрымоўвалася, і з цягам часу яны з Малеёўкі з'ехалі невядома куды...

Рыгор Кастусёў у размове са мной прыгадаў, што па сямейных чутках адна з ягоных цётак жыла недзе ля Магілёва, і, хутчэй за ўсё, гэта і была малеёўская Ульянай Яфімаўна. Бо больш радні ў гэтым кутку Магілёўшчыны ў яго не было.

А што тычыцца Рыгоравай радні, то я, разбіраючы ваенныя архіўы, знайшоў, што

Белыничский р-н Могилевской обл				июнь 1941г.		вести с июня 1941г.	
29	Кастусев Григорий Илларіонов	кр-ец стр.	6/п	1925	д. Тэхтін Калиновский с/с Белыничский р-н Могилевской обл	Белыничским РВК Могилевской обл июнь 1941г.	Письменная связь прекратилась 18 апреля 1945г. Адрес п/п 1442 "3". Можно считать пропавшим без вести
30	Кастусев Николай Михайлович	кр-ец стр.	6/п	1908	д. Тэхтін Калиновский с/с Белыничский р-н Могилевской обл	Белыничским РВК Могилевской обл июль 1944г.	Письменная связь прекратилась 7 октября 1944г. Адрес п/п 5397. Можно считать пропавшим без вести
31	Кастусев Илларіон Михайлович	кр-ец стр.	6/п	1897	д. Тэхтін Калиновский с/с Белыничский р-н Могилевской обл	Белыничским РВК Могилевской обл июль 1944г.	Письменная связь прекратилась 22.01.45г. Адрес п/п 0865 "Х". Можно считать пропавшим без вести
					д. Рудня	Белыничским РВК	Письменная связь прекратилась

ягоны дзед Іларыён Міхайлавіч Кастусёў разам са сваім братам Мікалаем Міхайлавічам былі прызваны ў войскі ў чэрвені 1944 года. А сын Іларыёна, Рыгор, прайшоў усю вайну (аж з чэрвеня 1941 года) і загінуў 18 красавіка 1945 года -- літаральна перад самай Перамогай... Сімвалічная повязь часу: праз 12 гадоў, амаль дзень у дзень, 17 красавіка 1957 года, пайшоў у жыццё, у вялікі свет наш Рыгор Андрэевіч. Відаць, імя сваё і атрымаў -- у гонар геройскага дзядзькі...

Мікола ЯЦКОЎ